

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Інститут державного управління у сфері цивільного захисту

КИЇВ-2016

УДК 614.8
ББК 68.9

Практичний poradник з реалізації основних заходів цивільного захисту в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні / [М.В. Білошицький, О.Я. Лещенко, В.І. Мазуренко, М.О. Маюров, В.М. Михайлов, А.М. Мул, Н.М. Романюк]; за заг. ред. П.Б. Волянського. К. : ІДУЦЗ, 2016. – 64 с.

Рецензенти:

Вовченко С.Д., директор департаменту цивільного захисту Вінницької обласної державної адміністрації.

Дмитровський С.Ю., начальник Головного управління ДСНС України у Львівській області генерал-майор служби цивільного захисту, кандидат технічних наук.

Марченко Г.Б., помічник начальника Інституту державного управління у сфері цивільного захисту, радник Голови ДСНС України на громадських засадах, Заслужений працівник цивільного захисту України.

Терент'єва А.В., завідувач кафедри державної служби, управління та навчання за міжнародними проектами Інституту державного управління у сфері цивільного захисту, доктор наук з державного управління, професор.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту державного управління у сфері цивільного захисту (Протокол № 7 від 30.06.2016).

Практичний poradник підготовлено у рамках Пілотного проекту щодо організації заходів цивільного захисту населення спроможних територіальних громад, Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р. з метою надання допомоги органам місцевого самоврядування в організації та функціонуванні системи цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах.

У Практичному poradнику, з урахуванням вимог Кодексу цивільного захисту України та інших законодавчих актів України з питань цивільного захисту, представлено основні завдання щодо реалізації в об'єднаних територіальних громадах повноважень у сфері цивільного захисту, структуру органів управління та сил цивільного захисту об'єднаних територіальних громад, варіанти рішення ради, її виконавчого комітету та розпорядження голови об'єднаної територіальної громади, алгоритми дій.

Розраховано для керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту на місцевому рівні.

Дозволяється вільно копіювати, передавати й розповсюджувати на всій території України всіма способами безоплатно для кінцевого споживача.

ISBN

ЗМІСТ

Вступ	4
Повноваження об'єднаних територіальних громад з питань цивільного захисту	5
Варіант розпорядження про організацію цивільного захисту в об'єднаній територіальній громаді.....	11
Варіант рішення про функціонування ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.....	15
Варіант рішення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади.....	22
Функціонування структурного підрозділу з питань цивільного захисту (призначення посадової особи).....	30
Варіант рішення про структурний підрозділ з питань цивільного захисту об'єднаної територіальної громади	31
Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації, інформування у сфері цивільного захисту.....	37
Алгоритм роботи з підготовки та прийняття рішення щодо проведення оповіщення населення	39
Організація евакуації населення.....	41
Примірний зміст текстового повідомлення при проведенні тимчасової евакуації цивільного населення з небезпечного району (зони).....	43
Укриття населення у захисних спорудах у разі виникнення надзвичайної ситуації.....	44
Варіант рішення про укриття населення в захисних спорудах.....	46
Утворення та організація діяльності підрозділів місцевої пожежної охорони.....	48
Варіант рішення про затвердження структури, чисельності та витрат місцевої пожежної охорони.....	50
Забезпечення функціонування підрозділів добровільної пожежної охорони.....	53
Примірний перелік службової документації.....	55
Примірний порядок дій підрозділів добровільної пожежної охорони.....	56
Фінансове забезпечення витрат, пов'язаних із здійсненням органами місцевого самоврядування повноважень у сфері цивільного захисту.....	57
Перелік нормативно-правових актів.....	58
Від авторів.....	60

ВСТУП

В Україні здійснюється реформування місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад.

Важливою складовою реалізації цієї реформи є забезпечення безпеки громадян.

З метою надання допомоги органам місцевого самоврядування новостворених об'єднаних територіальних громад щодо ефективної організації їх роботи з питань цивільного захисту Державна служба України з надзвичайних ситуацій започаткувала розробку Практичного poradnika, який містить зразки типових документів, алгоритмів дій, варіанти рішень місцевих рад та виконавчих органів. Зміст цього Практичного poradnika відображає основні завдання об'єднаних територіальних громад з питань цивільного захисту.

Практичний poradnik розраховано для використання керівним складом і фахівцями органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту на місцевому рівні.

ПОВНОВАЖЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

У відповідності до вимог чинного законодавства в Україні [1] має бути побудована проста та логічна система місцевого самоврядування, здатна забезпечити комфортне та безпечне життя громадян. Найбільш важливі для людей повноваження передаються на найближчий до них рівень влади.

Прийнятні умови життєдіяльності людини значною мірою базуються на забезпеченні належних умов безпеки її перебування в навколишньому середовищі. Тому одним із основних заходів реформування адміністративно-територіального устрою країни є побудова системи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, яка спроможна забезпечити безпеку людини.

Основні завдання, які постали перед новоствореними об'єднаними територіальними громадами щодо побудови якісно нової, ефективної та орієнтованої на європейські стандарти системи цивільного захисту на місцях, представлено у вигляді діаграми (рис. 1).

Рис. 1. Основні завдання об'єднаних територіальних громад з питань цивільного захисту.

Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту на регіональному рівні здійснюється територіальною підсистемою єдиної державної системи цивільного захисту, до складу якої входять ланки об'єднаних територіальних громад (рис. 2.)

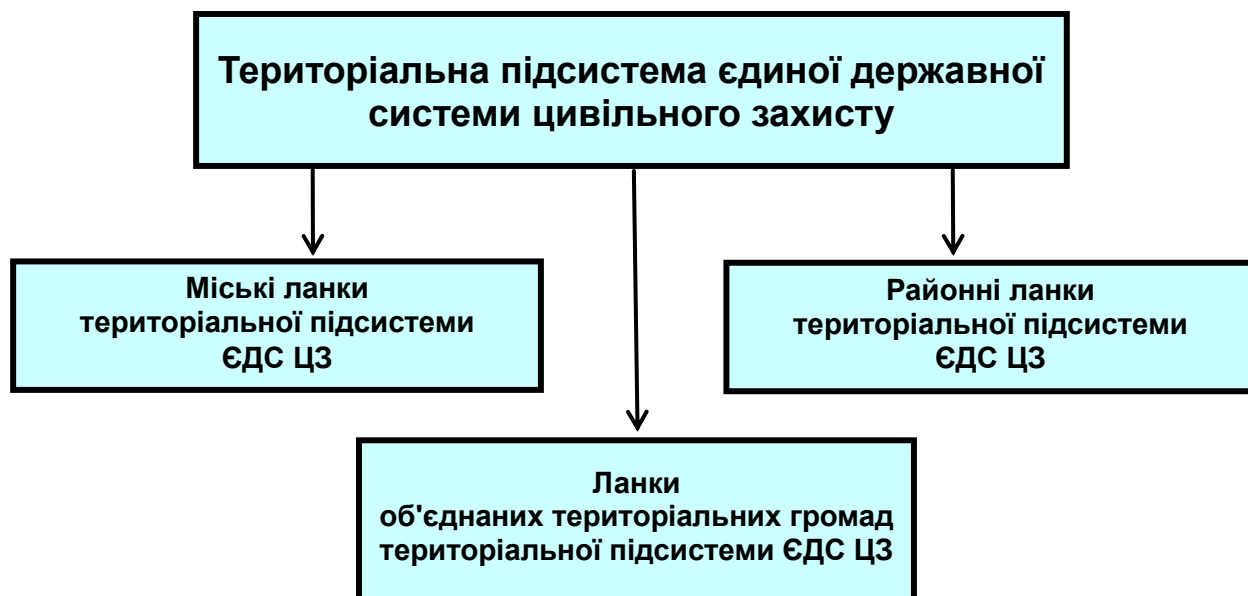

Рис. 2. Структура територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, до складу якої входять ланки об'єднаних територіальних громад.

Ланка об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту передбачає функціонування органів управління цивільним захистом та сил цивільного захисту.

Керівником ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту є голова об'єднаної територіальної громади.

До складу ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (рис. 3) входять:

- постійно діючий орган управління цивільним захистом – структурний підрозділ з питань цивільного захисту. Вид структурного підрозділу рекомендується визначати, враховуючи рівні техногенного навантаження на відповідних територіях, а саме: департамент, управління, відділ, відділення, сектор.
- координаційний орган управління цивільним захистом (комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади);
- сили цивільного захисту (місцева та добровільна пожежна охорона);
- спеціалізовані служби цивільного захисту (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, інженерні, комунально-технічні,

матеріального забезпечення, медичні, зв'язку і оповіщення, протипожежні, торгівлі та харчування, технічні, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку).

У разі утворення об'єднаної територіальної громади на базі міст обласного та районного значення, раніше створені ними ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, органи управління та сили цивільного захисту поширюють свою діяльність на всю територію новоствореної територіальної громади.

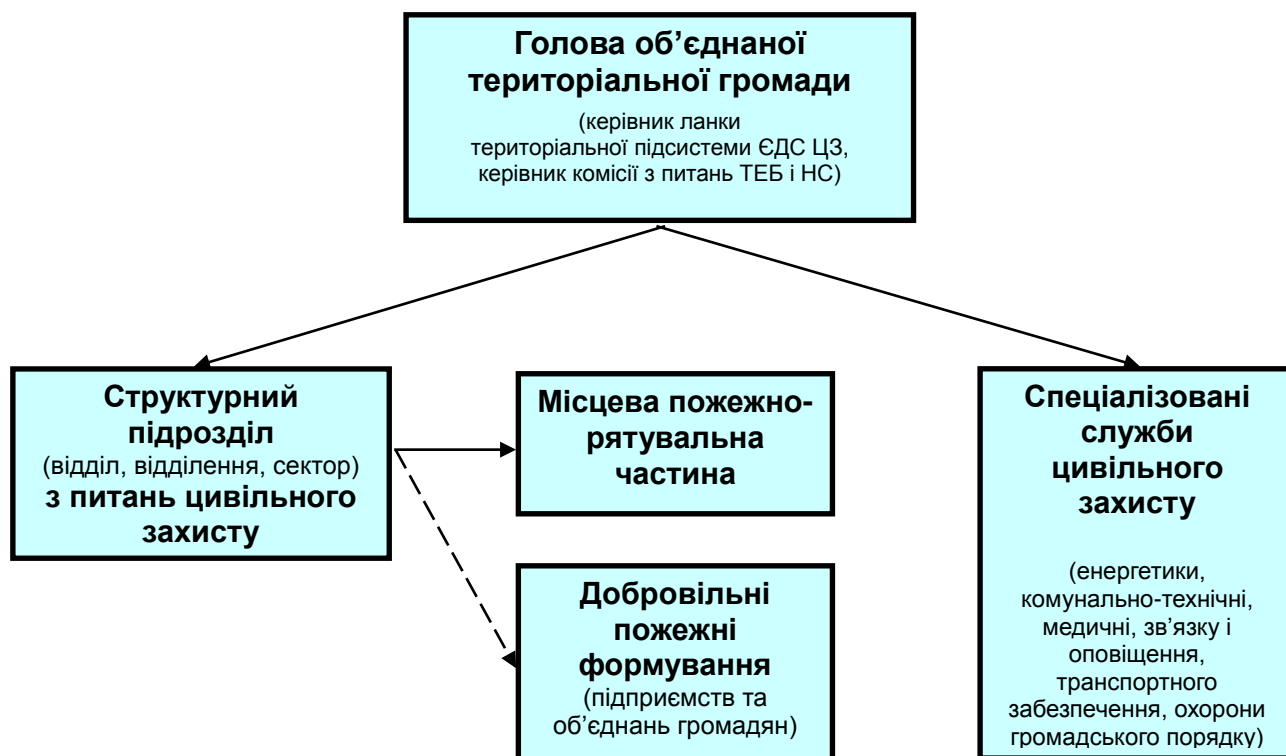

Рис. 3. Організаційна структура цивільного захисту об'єднаної територіальної громади

Структурний підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення, сектор) з питань цивільного захисту (призначена посадова особа) виконує завдання щодо забезпечення стабільного функціонування ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.

Підрозділи місцевої пожежної охорони створюються для забезпечення пожежної безпеки на території об'єднаної територіальної громади. Добровільні протипожежні формування виконують роботи із запобігання виникненню пожеж та їх гасіння на території об'єднаної територіальної громади.

Спеціалізовані служби цивільного захисту виконують завдання у сфері цивільного захисту на території об'єднаної територіальної громади відповідно до функціональної спрямованості підприємств, установ та організацій, на базі яких їх створено.

Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій координує діяльність місцевих органів влади, підприємств, установ та організацій із забезпечення техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України і Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні до компетенції об'єднаної територіальної громади у сфері цивільного захисту пропонується віднести наступні повноваження:

1) забезпечення:

- цивільного захисту на відповідній території;
- виконання завдань створеною ланкою об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;
- реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки суб'єктами господарювання, що належать до сфери їх управління і які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії;
- оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;
- використання захисних споруд цивільного захисту комунальної власності;
- навчання з питань цивільного захисту посадових осіб об'єднаної територіальної громади та суб'єктів господарювання комунальної власності, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;
- життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій;
- складання довідок про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації, списків (реєстрів) постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, відповідно до яких надається матеріальна допомога, списків загиблих осіб на підставі їх ідентифікації;
- соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, зокрема виплати матеріальної допомоги;

2) розроблення та:

- забезпечення реалізації програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;
- здійснення заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в особливий період;

3) організація:

- робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на відповідній адміністративній території, а також радіаційного, хімічного, біологічного,

медичного захисту населення та інженерного захисту територій від наслідків таких ситуацій;

- та керівництво проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

- виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

- проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх з фонду захисних споруд цивільного захисту за погодженням з Державною службою України з надзвичайних ситуацій (далі - ДСНС України);

- роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення;

4) створення:

- за погодженням з ДСНС України та підтримання у постійній готовності місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, її утримання у постійній готовності та здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;

- та використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

- комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, а в разі виникнення надзвичайних ситуацій - спеціальної комісії з їх ліквідації (за потреби), забезпечення їх функціонування;

5) здійснення:

- контролю за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією;

- керівництва створеними аварійно-рятувальними службами;

- забезпечення діяльності формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту, місцевої та/або добровільної пожежнооохорони, контроль за їх готовністю до дій за призначенням;

- евакуації населення, майна у безпечні райони, їх розміщення та життєзабезпечення населення;

- підготовки пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту та подання їх відповідним обласним державним адміністраціям;

- контролю за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту;

- завчасного накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I та II категорій, та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

- взаємодії з підрозділами територіального органу ДСНС України в області щодо виконання завдань цивільного захисту;

б) віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, до категорій цивільного захисту відповідно до основних показників та затвердження їх переліку;

7) визначення потреби та облік фонду захисних споруд цивільного захисту.

Особи керівного складу та фахівці органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, у перший рік призначення на посаду і періодично один раз на три–п'ять років зобов'язані відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів проходити функціональне навчання в навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту.

Розпорядження про організацію цивільного захисту в об'єднаній територіальній громаді

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про організацію цивільного захисту

З метою реалізації повноважень, визначених частиною другою статті 19 Кодексу цивільного захисту України, організації та забезпечення функціонування ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту _____ об'єднаній територіальній громаді, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Визначити, що основною метою організації цивільного захисту в _____ об'єднаній територіальній громаді є забезпечення цивільного захисту на території громади.

2. Визначити, що основними завданнями органів управління та сил цивільного захисту об'єднаній територіальній громаді є:

забезпечення готовності органів управління цивільного захисту, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

виконання програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування комунальних підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій;

своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

гасіння пожеж;

проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

інші завдання, визначені законом.

3. Визначити структуру органів управління та сил цивільного захисту об'єднаної територіальної громади у складі:

3.1. Безпосереднє керівництво діяльністю об'єднаної територіальної громади з реалізації повноважень у сфері цивільного захисту здійснює голова.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади та підрозділ з питань цивільного захисту, який утворюється у його складі.

Керівнику підрозділу з питань цивільного захисту:

підготувати подання голови про утворення у складі виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади, з урахуванням техногенного навантаження території громади, структурного підрозділу (департаменту, управління, відділу, відділення, сектору) з питань цивільного захисту, чисельністю ____ осіб (призначення посадової особи);

підготувати для внесення на розгляд _____ ради об'єднаної територіальної громади проект Положення про підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення, сектор) з питань цивільного захисту виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади.

3.3. Для координації діяльності органів та посадових осіб об'єднаної територіальної громади, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації утворити Комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і

надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (далі - Комісія з питань ТЕБ і НС).

Визначити, що головою Комісії з питань ТЕБ і НС є за посадою голова виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади.

Керівнику підрозділу з питань цивільного захисту у місячний термін: розробити та подати на погодження до Комісії з питань ТЕБ і НС _____ районної державної адміністрації Положення про Комісію з питань ТЕБ і НС _____ об'єднаної територіальної громади;

підготувати та внести на розгляд _____ ради питання про утворення Комісії з питань ТЕБ і НС _____ об'єднаної територіальної громади, затвердження Положення про неї та її посадовий склад.

Забезпечення підготовки, скликання та проведення засідань, а також контролю за виконанням рішень Комісії з питань ТЕБ і НС, виконання функцій робочого органу цієї комісії покласти на підрозділ з питань цивільного захисту.

3.4. Основними завданнями сил цивільного захисту визначити: проведення робіт та вжиття заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від них; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт; гасіння пожеж; проведення робіт щодо життєзабезпечення постраждалих; надання екстреної медичної допомоги постраждалим у районі надзвичайної ситуації.

Для виконання цих завдань визначити склад сил цивільного захисту об'єднаної територіальної громади:

комунальні аварійно-рятувальні служби; місцеві та добровільні пожежно-рятувальні підрозділи; формування цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління; добровільні формування цивільного захисту.

Керівнику підрозділу з питань цивільного захисту підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів.

3.5. Для безпосереднього управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами у разі виникнення надзвичайної ситуації об'єктового рівня керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації визначити заступника голови об'єднаної територіальної громади.

3.6. Визначити, що безпосередню організацію і координацію аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, у разі її виникнення, здійснює штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

До складу штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації входять працівники підрозділу з питань цивільного захисту, інших структурних

підрозділів виконавчого органу _____ ради, керівники аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів, що беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, представники установ та організацій (за погодженням з їх керівниками).

Штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у своїй діяльності керуватися наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2014 № 1406 “Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації”.

3.7. Для планування, підготовки та проведення евакуації членів територіальної громади утворити Комісію з питань евакуації.

Встановити, що Комісія з питань евакуації відповідає за планування евакуації, підготовку населення до здійснення заходів з евакуації, підготовку органів з евакуації до виконання завдань, здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації, приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

Визначити, що головою Комісії з питань евакуації є за посадою заступник голови виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади.

Голові Комісії з питань евакуації у місячний термін підготувати та подати на затвердження Посадовий склад та Положення про зазначену Комісію, а також пропозиції щодо утворення інших тимчасових органів з евакуації.

4. Керівнику підрозділу з питань цивільного захисту:

підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях;

спланувати навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

На підставі визначеної потреби у навчанні забезпечити направлення до навчально-методичного центру сфери цивільного захисту відповідних заявок.

Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

Рішення про функціонування ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про затвердження Положення про _____ ланку об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

З метою реалізації заходів цивільного захисту, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту, планування їх діяльності щодо ефективного захисту населення і територій у разі загрози виникнення або при виникненні надзвичайних ситуацій, порядку виконання завдань з організації взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту, відповідно до пунктів 3 та 4 статті 10 Кодексу цивільного захисту України, Положення про єдину державну систему цивільного захисту (постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11), керуючись пунктом 3 частини першої статті 36 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про _____ ланку об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, що додається.

2. Структурним підрозділам _____ ради об'єднаної територіальної громади та підпорядкованим комунальним підприємствам (установам) забезпечити реалізацію Положення, затвердженого цим рішенням.

3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника голови відповідно до розподілу обов'язків.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого
комітету ради об'єднаної
територіальної громади
№ _____

ПОЛОЖЕННЯ

про _____ ланку об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

1. Загальна частина.

1.1. Положення про _____ ланку об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – Ланка ОТГ) регулює питання здійснення заходів цивільного захисту в об'єднаній територіальній громаді, визначає склад органів управління та сил цивільного захисту, планування діяльності Ланки ОТГ, порядок виконання нею завдань та організації взаємодії.

1.2. Основною метою створення і функціонування Ланки ОТГ територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ) є здійснення заходів щодо захисту населення і територій об'єднаної територіальної громади від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період.

1.3. Ланка ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ виконує завдання, які визначені Кодексом цивільного захисту України, постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 “Про затвердження Положення про ЄДСЦЗ” та цим Положенням.

2. Керівництво та загальна структура _____ Ланки ОТГ.

2.1. Керівництво _____ Ланкою ОТГ здійснює голова об'єднаної територіальної громади.

2.2. Ланка ОТГ має два рівні: місцевий та об'єктовий.

2.3. Ланка ОТГ створюється з метою здійснення заходів щодо захисту населення і території об'єднаної територіальної громади від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період.

3. Органи управління та сили цивільного захисту.

3.1. У складі Ланки ОТГ функціонують постійно діючі органи управління цивільного захисту, координаційні органи, сили цивільного захисту Ланки ОТГ і функціональних підсистем.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є:

на місцевому рівні – виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади, підрозділ з питань цивільного захисту ради

об'єднаної територіальної громади, підрозділ територіального органу ДСНС України у _____ області;

на об'єктовому рівні – органи управління (керівники) підприємств, установ та організацій усіх форм власності, а також підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (призначаються) відповідно до чинного законодавства.

3.3. Координаційними органами є:

на місцевому рівні – комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади;

на об'єктовому рівні – комісії з питань надзвичайних ситуацій підприємств, установ та організацій усіх форм власності.

Діяльність зазначених комісій проводиться відповідно до положень про них.

Для координації робіт з ліквідації наслідків конкретної надзвичайної ситуації на місцевому та об'єктовому рівні, у разі потреби, створюються спеціальні комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, діяльність яких проводиться відповідно до Положень про такі комісії.

3.4. Для забезпечення діяльності у режимі повсякденного функціонування органами управління та силами цивільного захисту, координації їх дій, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах виникнення надзвичайних ситуацій функціонують:

1) на місцевому рівні:

оперативно-чергові (чергові, диспетчерські) служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення);

2) на об'єктовому рівні – чергові (диспетчерські) служби підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення).

3.5. Для забезпечення сталого управління суб'єктами забезпечення цивільного захисту та виконання функцій, передбачених на особливий період, відповідно до статті 72 Кодексу цивільного захисту України використовується державна система пунктів управління.

3.6. До складу сил цивільного захисту функціональних підсистем входять:

спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби _____;

об'єктові аварійно-рятувальні служби _____;

об'єктові формування цивільного захисту _____;

галузеві та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;

державний пожежно-рятувальний підрозділ _____;

добровільні формування цивільного захисту _____.

3.7. До складу сил цивільного захисту Ланки ОТГ входять:

комунальні, об'єктові аварійно-рятувальні служби та аварійно-

рятувальні служби громадських організацій _____;
об'єктові та територіальні формування цивільного захисту _____;
територіальні та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;

місцева пожежно-рятувальна частина _____;
добровільні формування цивільного захисту _____.

4. Режими функціонування.

4.1. Залежно від масштабу і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, на території об'єднаної територіальної громади встановлюється один із таких режимів функціонування Ланки ОТГ:

повсякденного функціонування;
підвищеної готовності;
надзвичайної ситуації;
надзвичайного стану.

4.2. В умовах нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій Ланка ОТГ функціонує в режимі повсякденного функціонування.

4.3. Підставами для тимчасового введення в межах об'єднаної територіальної громади для Ланки ОТГ режиму підвищеної готовності є загроза виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня.

4.4. Підставами для тимчасового введення для Ланки ОТГ режиму надзвичайної ситуації є загроза виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, що класифікується як надзвичайна ситуація місцевого рівня.

Рівень надзвичайної ситуації визначається відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями (постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368).

4.5. Режим підвищеної готовності та режим надзвичайної ситуації вводиться розпорядженням голови.

У період дії надзвичайного стану в разі його введення Ланка ОТГ функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законом України "Про правовий режим надзвичайного стану" та іншими нормативно-правовими актами України.

В особливий період Ланка ОТГ функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законами України "Про правовий режим воєнного стану", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", а також іншими нормативно-правовими актами України.

5. Планування діяльності Ланки ОТГ.

5.1. Для організації діяльності Ланки ОТГ розпорядженням голови затверджується план основних заходів цивільного захисту на рік.

5.2. Для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної

територіальної громади у взаємодії із іншими структурними підрозділами ради об'єднаної територіальної громади, суб'єктами господарювання з чисельністю працюючого персоналу більш як 50 осіб розробляються плани реагування на надзвичайні ситуації.

5.3. З метою організації заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки розробляються плани локалізації і ліквідації наслідків аварій на таких об'єктах.

5.4. З метою організації взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту Ланки ОТГ під час ліквідації наслідків конкретних надзвичайних ситуацій зазначеними органами управління та силами цивільного захисту відпрацьовуються плани такої взаємодії.

5.5. Організаційно-методичне керівництво плануванням діяльності Ланки ОТГ здійснюється підрозділом територіального органу ДСНС України у _____ області.

6. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.

6.1. З метою забезпечення здійснення заходів у Ланці ОТГ щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій проводиться постійний моніторинг і прогнозування таких ситуацій.

6.2. У об'єднаній територіальній громаді функціонує мережа спостережного і лабораторного контролю, яка створена на базі лабораторій об'єктових та відомчих закладів, розташованих на території об'єднаної територіальної громади.

7. Оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

7.1. Організація оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій здійснюється органами місцевої влади, керівниками об'єктів господарської діяльності.

7.2. Оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій полягає у своєчасному доведенні відповідної інформації до органів управління цивільного захисту, сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання, що належать до Ланки ОТГ та населення і забезпечується шляхом використання автоматизованої системи оповіщення цивільного захисту, локальних та об'єктових систем оповіщення.

7.3. Оповіщення на приведення системи цивільного захисту у вищі ступені готовності органів управління, спеціалізованих служб цивільного захисту здійснюється черговою службою підрозділу цивільного захисту обласної державної адміністрації.

7.4. Підрозділ з питань цивільного захисту, відповідно до Положення про порядок інформаційної взаємодії в межах територіальної підсистеми Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій, забезпечує збір та аналіз інформації про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, розвиток, хід ліквідації їх наслідків та надання населенню через засоби масової інформації оперативної інформації щодо захисту від надзвичайних ситуацій.

8. Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.

8.1. Для координації робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, залучення сил і засобів цивільного захисту Ланки ОТГ та функціональних підсистем ЄДСЦЗ створена комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. У разі потреби розпорядженням голови утворюється спеціальна комісія з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.2. Для безпосередньої організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та керівництва залученими органами управління, силами і службами підприємств, організацій, установ об'єднаної територіальної громади призначається керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

8.3. Залежно від рівня надзвичайної ситуації керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій призначається один із заступників голови, а у разі невідкладних дій – керівник суб'єкту господарювання.

8.4. До прибуття керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації його обов'язки виконує керівник підрозділу (служби, формування) сил цивільного захисту або оперативної групи, який прибув до зони надзвичайної ситуації першим.

8.5. Для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації утворюється штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.6. У разі виникнення надзвичайних ситуацій рятувальні підрозділи територіального органу ДСНС України у _____ області, які розташовані в об'єднаній територіальній громаді, надають допомогу в забезпеченні роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

8.7. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації, планами локалізації і ліквідації наслідків аварії на об'єктах підвищеної небезпеки, а також планами залучення сил та засобів на гасіння пожеж.

8.8. До робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків можуть залучатися на добровільних або договірних засадах громадські об'єднання (добровільні формування цивільного захисту) за наявності в учасників, які залучаються до таких робіт, відповідного рівня підготовки у порядку, визначеному керівництвом такого об'єднання або керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.9. Сили цивільного захисту, крім добровільних формувань цивільного захисту, укомплектовуються персоналом (кадрами) та забезпечуються засобами цивільного захисту з урахуванням необхідності проведення робіт у автономному режимі протягом не менше трьох діб за рахунок суб'єктів господарювання об'єднаної територіальної громади, які їх створюють.

9. Взаємодія органів управління та сил цивільного захисту.

9.1. З метою своєчасного запобігання і ефективного реагування на надзвичайні ситуації у Ланці ОТГ організується взаємодія з питань:

визначення органів управління, склад та кількість сил і засобів цивільного захисту, які залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

погодження порядку здійснення спільних дій сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з визначенням основних завдань, місця, часу і способів їх виконання;

організації управління спільними діями органів управління та сил цивільного захисту під час виконання завдань за призначенням;

всестороннього забезпечення спільних заходів, що здійснюватимуться органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, в тому числі взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами.

9.2. Залежно від обставин, масштабу, характеру та можливого розвитку надзвичайної ситуації взаємодія організується на місцевому та об'єктовому рівні – між виконавчими органами міської ради, їх силами цивільного захисту, а також суб'єктами господарювання.

9.3. З метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізації їх можливих наслідків, організації узгодженого реагування сил цивільного захисту на небезпечні події та надзвичайні ситуації з оперативно-черговою службою обласної державної адміністрації, оперативно-черговими (черговими, диспетчерськими) службами органів виконавчої влади всіх рівнів, підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення), оперативно-координаційним центром територіального органу ДСНС України у _____ області організується обмін інформацією про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації та хід ліквідації її наслідків у сфері відповідальності відповідної чергової служби.

9.4. Взаємодія під час здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та/або ліквідації їх наслідків організується через спеціально призначені оперативні групи або представників, які залучаються до здійснення таких заходів. Повноваження зазначених оперативних груп або представників визначаються керівником Ланки ОТГ та відповідними територіальними органами центральних органів виконавчої влади.

10. Забезпечення фінансування Ланки ОТГ.

10.1. Забезпечення фінансування Ланки ОТГ здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, а також коштів суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

10.2. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Рішення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

З метою вдосконалення роботи комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади, на виконання вимог Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 409, керуючись частиною шостою статті 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити:

Положення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (додаток 1).

Посадовий склад комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (додаток 2).

2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на першого заступника голови об'єднаної територіальної громади.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого
комітету ради об'єднаної
територіальної громади

№ _____

ПОЛОЖЕННЯ

про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (далі – Комісія) утворюється виконавчим комітетом ради об'єднаної територіальної громади для координації діяльності місцевих органів влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і території від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Комісія у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями Державної і регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій та цим Положенням.

Основними завданнями Комісії на території об'єднаної територіальної громади є:

координація діяльності, пов'язаної із:

функціонуванням ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – Ланка ОТГ);

здійсненню оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації та інформування його про дії в умовах такої ситуації;

залученням сил цивільного захисту до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, надання гуманітарної допомоги;

забезпеченням реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки;

навчанням населення діям у надзвичайній ситуації;

визначенням меж зони надзвичайної ситуації;

здійсненню постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організацією робіт із локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення для цього необхідних сил і засобів цивільного захисту;

організацією та здійсненням:

- заходів щодо життєзабезпечення населення, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;
- заходів з евакуації (у разі потреби);
- радіаційного, хімічного, біологічного та медичного захисту населення і територій від наслідків надзвичайної ситуації;
- вжиттям заходів до забезпечення готовності Ланки ОТГ територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ) до дій в умовах надзвичайної ситуації та в особливий період;
- здійсненням безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;
- інформуванням органів управління цивільного захисту та населення про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються;
- забезпеченням:
  - живучості об'єктів економіки та державного управління під час реагування на надзвичайну ситуацію;
  - стабільного функціонування об'єктів життєдіяльності під час виникнення надзвичайної ситуації, злагодженої роботи підприємств, установ та організацій для забезпечення сталої і безперебійної роботи об'єктів;
  - безпеки та сталої роботи транспортної інфраструктури, послуг поштового зв'язку та всіх видів електричного зв'язку;
  - санітарного та епідемічного благополуччя населення;
  - організацією та керівництвом за проведенням робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого рівня;
  - встановленням кількісних та якісних показників виведення з ладу транспортних засобів, промислових, громадських і житлових будинків та споруд, комунальних і енергетичних мереж, засобів зв'язку, магістральних газо-, нафто- або інших трубопроводів, залізничних вузлів, портів, мостів, шляхопроводів тощо.
- Визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час:
  - функціонування Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ;
  - здійснення заходів:
    - щодо соціального захисту населення, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;
    - щодо медичного та біологічного захисту населення у разі виникнення надзвичайної ситуації;
    - порушення умов належного функціонування об'єктів життєдіяльності населення, національної безпеки і оборони, енергетики, фінансів, соціального захисту, охорони здоров'я та навколишнього природного середовища.
- Комісія відповідно до покладених на неї завдань:
  - у режимі повсякденної діяльності:

здійснює координацію діяльності щодо розроблення і виконання цільових і науково-технічних програм, здійснення заходів у сфері цивільного захисту та техногенно-екологічної безпеки;

здійснює заходи щодо забезпечення захисту населення, сталого функціонування господарських об'єктів, зменшення можливих матеріальних втрат та збереження національної культурної спадщини у разі виникнення надзвичайної ситуації;

бере участь у розгляді питань щодо утворення або припинення діяльності підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що використовують небезпечні технології;

сприяє проведенню гідрометеорологічних спостережень і прогнозів, розвитку державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, системи цивільного захисту, форм контролю за функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів;

координує здійснення заходів щодо профілактики та локалізації інфекційних захворювань, а також запобігання виникненню випадків масових харчових отруєнь населення;

у режимі підвищеної готовності:

здійснює заходи щодо активізації роботи з проведення спостереження та контролю за станом навколишнього природного середовища, перебігом епідемій і спалахами інфекційних захворювань, масовими харчовими отруєннями населення, обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них територіях, прогнозування можливості виникнення надзвичайної ситуації та її масштабів;

організовує розроблення плану комплексних заходів щодо захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайної ситуації, забезпечення сталого функціонування господарських об'єктів;

забезпечує координацію заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації місцевого рівня;

готує пропозиції щодо визначення джерел і порядку фінансування заходів реагування на надзвичайну ситуацію;

координує заходи щодо створення резерву засобів індивідуального захисту та матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайної ситуації та ліквідації її наслідків, визначає обсяги і порядок використання таких резервів;

забезпечує стабільне виробництво, передачу, постачання і використання енергоносіїв у разі виникнення надзвичайної ситуації підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу;

у режимі надзвичайної ситуації:

забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління, сил та засобів цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, а також громадських організацій щодо надання допомоги населенню, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;

організовує роботу з локалізації або ліквідації надзвичайної ситуації місцевого рівня;

залучає до виконання робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації необхідні рятувальні, транспортні, будівельні, медичні та інші формування з використанням наявних матеріально-технічних, продовольчих та інших ресурсів і запасів;

вживає заходів, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у небезпечних районах;

забезпечує здійснення заходів щодо соціального захисту населення, що постраждало внаслідок виникнення надзвичайної ситуації;

встановлює межі зони, на якій виникла надзвичайна ситуація, та організовує визначення розміру шкоди, заподіяної суб'єктам господарювання і населенню внаслідок виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня;

організовує здійснення постійного контролю за станом навколишнього природного середовища на території, що зазнала впливу надзвичайної ситуації, обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

приймає рішення щодо попередньої класифікації надзвичайної ситуації за видом, класифікаційними ознаками та рівнем, забезпечує своєчасне подання до територіального органу ДСНС України зазначених матеріалів;

вивчає обставини, що склалися, та подає виконавчому комітету ради об'єднаної територіальної громади інформацію про вжиті заходи, причини виникнення та результати ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також пропозиції щодо подальших дій із запобігання її розвитку;

у режимі надзвичайного стану:

забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами законів України "Про правовий режим воєнного стану", "Про правовий режим надзвичайного стану", а також інших нормативно-правових актів;

здійснює заходи, необхідні для відвернення загрози та забезпечення безпеки і здоров'я громадян, забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування.

Комісія має право:

залучати у разі потреби в установленому законодавством порядку до робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня сили і засоби цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ;

заслуховувати інформацію керівників підприємств, установ та організацій, розташованих в межах адміністративної території ради об'єднаної територіальної громади, з питань, що належать до їх компетенції, і давати їм відповідні доручення;

одержувати від територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної

громади, матеріали і документи, необхідні для вирішення питань, що належать до її компетенції;

залучати до участі у своїй роботі представників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної громади (за погодженням з їх керівниками);

розглядати матеріали розслідувань про причини виникнення і наслідки надзвичайної ситуації та передавати їх уповноваженим органам, які приймають рішення про відкриття та розгляд справи.

Головою Комісії є голова об'єднаної територіальної громади.

Роботою Комісії керує її голова, а за відсутності голови – за його дорученням перший заступник та за відсутності першого заступника – заступник голови.

Засідання Комісії веде голова об'єднаної територіальної громади, а за його відсутності – перший заступник голови.

Посадовий склад Комісії затверджується виконавчим комітетом ради об'єднаної територіальної громади на основі пропозицій територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної громади.

Персональний склад Комісії затверджується головою Комісії.

Голова Комісії організовує її роботу за допомогою секретаріату.

Голова Комісії має право:

залучати до роботи із запобігання виникненню надзвичайної ситуації або ліквідації її наслідків будь-які транспортні, рятувальні, відбудовні, медичні та інші сили і засоби цивільного захисту відповідно до законодавства;

приймати в межах повноважень Комісії рішення щодо реагування на надзвичайну ситуацію;

вносити пропозиції в межах законодавства щодо заохочення осіб, які зробили вагомий внесок у запобігання виникненню надзвичайної ситуації, ліквідацію її наслідків;

делегувати на період ліквідації наслідків надзвичайної ситуації свої повноваження заступникам голови Комісії.

Робочим органом Комісії (секретаріатом), що забезпечує підготовку, скликання та проведення засідань, а також контроль за виконанням її рішень, є підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади.

Комісія проводить засідання на постійній основі.

Рішення Комісії приймаються колегіально більш як двома третинами складу Комісії. Член Комісії, який не підтримує пропозиції та рекомендації, прийняті Комісією, може викласти у письмовій формі свою особисту думку, що додається до протоколу засідання.

Рішення Комісії оформляється протоколом, який підписується головою та секретарем Комісії.

Рішення Комісії, прийняті у межах її повноважень, є обов'язковими для виконання підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території об'єднаної територіальної громади.

За членами Комісії на час виконання завдань зберігається заробітна плата за основним місцем роботи.

Організація побутового забезпечення членів Комісії, а також забезпечення їх спеціальним одягом, засобами індивідуального захисту під час роботи в зоні надзвичайної ситуації покладається на відповідні виконавчі органи ради об'єднаної територіальної громади.

Комісія має бланк із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого
комітету ради об'єднаної
територіальної громади
№ _____

ПОСАДОВИЙ СКЛАД

комісії з питань техногенно-екологічної безпеки
і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

Голова комісії – голова об'єднаної територіальної громади.

Перший заступник голови комісії – перший заступник голови об'єднаної територіальної громади.

Заступник голови комісії – заступник голови об'єднаної територіальної громади (який, згідно з розподілом обов'язків, координує діяльність галузі житлово-комунального господарства).

Секретар комісії – керівник підрозділу з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади.

Члени комісії:

Військовий комісар об'єднаного районного військового комісаріату
_____ (за згодою).

Голова місцевої організації Товариства Червоного Хреста України
_____ (за згодою).

Керівник підрозділу бюджету і фінансів ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу житлово-комунального господарства ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу містобудування та архітектури департаменту землекористування ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник поліції у _____ області (за згодою).

Керівник метеостанції _____ обласного центру з гідрометеорології (за згодою).

Керівник підрозділу екології Державної екологічної інспекції у _____ області.

Керівник центру телекомунікацій № __ філії публічного акціонерного товариства "Укртелеком" (за згодою).

Керівник підрозділу капітального будівництва ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу територіального органу ДСНС України у _____ області (за згодою).

Керівник підрозділу охорони здоров'я ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу споживчого ринку ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу транспортної, дорожньої інфраструктури і зв'язку ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник електричних мереж публічного акціонерного товариства "Енергетична компанія" (за згодою).

Керівник підрозділу _____ територіального управління Держпромспоживслужби у _____ області (за згодою).

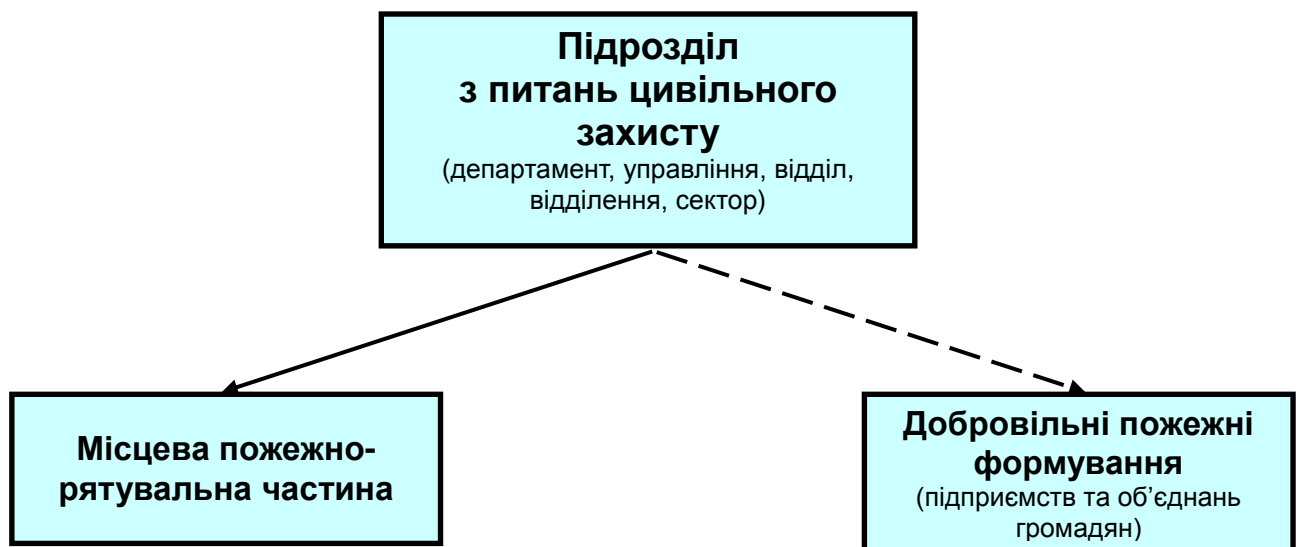
ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ (ПРИЗНАЧЕННЯ ПОСАДОВОЇ ОСОБИ)

Організація виконання заходів цивільного захисту в об'єднаній територіальній громаді здійснюється підрозділом (департаментом, управлінням, відділом, відділенням, сектором) з питань цивільного захисту (посадовою особою).

Підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення, сектор) з питань цивільного захисту створюється (посадова особа призначається) у складі виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади з урахуванням техногенного навантаження території об'єднаної територіальної громади.

Функціонування підрозділу (департамент, управління, у, відділення, сектору) з питань цивільного захисту (призначення посадової особи) обумовлене необхідністю своєчасного здійснення заходів у сфері цивільного захисту, передбачених статтею 19 Кодексу цивільного захисту України (рис. 4).

Відповідно до розподілу визначених повноважень та обов'язків координацію роботи підрозділу (департаменту, управління, відділу, відділення, сектору) з питань цивільного захисту (посадової особи) здійснює заступник голови ради – керівник її виконавчого комітету.

Рис 4. Схема організації управління структурного підрозділу з питань цивільного захисту об'єднаної територіальної громади

**Рішення про структурний підрозділ з питань цивільного захисту
об'єднаної територіальної громади**

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про затвердження Положення
про підрозділ з питань цивільного
захисту _____ ради об'єднаної
територіальної громади

Відповідно до частини 4 статті 54 Закону України “Про місцеве
самоврядування в Україні” _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про підрозділ з питань цивільного захисту
_____ ради об'єднаної територіальної громади, що додається.
2. Дане рішення вступає в силу з _____.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію ради
з питань _____.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого
комітету ради об'єднаної
територіальної громади
№ _____

ПОЛОЖЕННЯ

про підрозділ з питань цивільного захисту _____ ради об'єднаної
територіальної громади

1. Загальні положення:

1.1. Підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення або сектор) з питань цивільного захисту _____ ради об'єднаної територіальної громади (далі – підрозділ) є структурним підрозділом виконавчого комітету _____ ради об'єднаної територіальної громади, який забезпечує роботу щодо вирішення питань у сфері цивільного захисту.

1.2. Підрозділ є підзвітним і підконтрольним раді об'єднаної територіальної громади, підпорядкованим виконавчому комітету ради об'єднаної територіальної громади, голові та першому заступнику голови.

Підрозділ забезпечує виконання повноваження виконавчого органу ради об'єднаної територіальної громади, покладених на нього у встановленому порядку.

1.3. Підрозділ у своїй роботі керується Конституцією і законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, рішеннями ради об'єднаної територіальної громади та її виконавчого комітету, розпорядженнями голови та цим Положенням.

2. Основним завданням підрозділу є:

1) здійснення функцій постійно діючого органу управління цивільного захисту ланки об'єднаної територіальної громади (далі – Ланка ОТГ) територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ);

2) забезпечення підготовки, скликання та проведення засідань, а також контролю за виконанням рішень комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, здійснення функцій робочого органу (секретаріату) такої комісії;

3) забезпечення готовності органів управління та сил цивільного захисту ланки Ланка ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ до дій за призначенням;

4) розроблення та подання на затвердження планів діяльності Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, інших планів у сфері цивільного захисту, здійснення контролю за їх виконанням;

5) розроблення проектів місцевих програм у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, зменшення можливих втрат, надання

цих програм у встановленому порядку на затвердження, забезпечення моніторингу їх реалізації;

6) організація та проведення моніторингу надзвичайних ситуацій, здійснення прогнозування імовірності їх виникнення та визначення показників ризику;

7) забезпечення створення і належного функціонування місцевих систем оповіщення цивільного захисту;

8) забезпечення здійснення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

9) підготовка пропозицій щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб, здійснення контролю за їх готовністю до дій за призначенням;

10) здійснення методичного керівництва щодо утворення та функціонування територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту та територіальних формувань цивільного захисту, здійснення контролю за їх готовністю до дій за призначенням;

11) надання методичної допомоги органам з евакуації щодо організації проведення евакуації та підготовки районів для розміщення евакуйованого населення і його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей;

12) організація навчання з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки посадових осіб місцевих державних адміністрацій, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, керівників та їх заступників, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

13) організація підготовки сил цивільного захисту Ланки ОТГ до дій за призначенням;

14) координація діяльності навчально-консультаційних пунктів, територіальних курсів, погодження робочих навчальних програм з функціонального навчання у сфері цивільного захисту;

15) здійснення контролю за проведенням практичної підготовки на підприємствах, в установах та організаціях шляхом узагальнення звітів про проведення спеціальних об'єктових навчань (тренувань) з питань цивільного захисту;

16) здійснення заходів радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту населення та інженерного захисту територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

17) підготовка пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту для подання їх ДСНС України;

18) підготовка пропозицій щодо віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління об'єднаної територіальної громади, що знаходяться у приватній власності, до категорії цивільного захисту та надання їх переліку на затвердження у встановленому порядку;

19) визначення потреби та організація завчасного накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

20) організація та здійснення заходів з питань створення, збереження і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

21) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

22) визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту, планування та організація роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення, організація його укриття;

23) підготовка рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності;

24) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

25) організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх, за погодженням із ДСНС України, з фонду таких споруд;

26) надання на запити замовників вихідних даних та вимог до завдань на розробку розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі містобудівної документації та участь у підготовці вихідних даних для розробки розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у проектній документації;

27) підтримання у готовності пункту управління, забезпечення їх обладнання засобами управління, організація оперативно-чергової служби в цілодобовому режимі;

28) розроблення та вжиття заходів щодо забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що продовжують свою діяльність в особливий період та належать до сфери управління ОТГ;

29) виконання, у межах визначених повноважень, функції з управління майном, що передано до сфери його управління;

30) у режимі підвищеної готовності:

забезпечує організацію оповіщення осіб органів управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ, а також населення про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та інформування їх про дії у можливій зоні надзвичайної ситуації;

формує оперативні групи для виявлення причин погіршення обстановки та підготовки пропозицій щодо її нормалізації;

здійснює підготовку розпорядчих документів, спрямованих на посилення спостереження та контролю за гідрометеорологічною

обстановкою, ситуацією на потенційно небезпечних об'єктах, території об'єкта підвищеної небезпеки та/або за його межами, території, на якій існує загроза виникнення геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів, а також здійснює постійне прогнозування можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їх масштабів;

організовує функціонування постів радіаційного і хімічного спостереження та розрахунково-аналітичних груп для здійснення спостереження за радіаційною і хімічною обстановкою при загрозі і виникненні надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом (виливом) у довкілля радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;

уточнює (у разі потреби) плани реагування на надзвичайні ситуації, здійснює заходи щодо запобігання їх виникненню;

уточнює та здійснює заходи щодо захисту населення і територій від можливих надзвичайних ситуацій;

бере участь у заходах із приведення у готовність наявних сил і засобів цивільного захисту, здійснює підготовку пропозицій щодо залучення у разі потреби додаткових сил і засобів;

31) у режимі надзвичайної ситуації:

забезпечує організацію оповіщення осіб органу управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації;

здійснює підготовку розпорядчих документів щодо переведення Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ у режим надзвичайної ситуації, про призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, у разі прийняття рішення про її утворення;

організовує роботи із визначення зони надзвичайної ситуації;

здійснює постійне прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організовує безперервний контроль за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

забезпечує інформування органів управління цивільного захисту та населення про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються;

бере участь в:

організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, керівництві проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

організації заходів щодо життєзабезпечення постраждалого населення;

організації (у разі потреби) евакуаційних заходів;

організації радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту населення і територій від наслідків надзвичайної ситуації;

32) у режимі надзвичайного стану - виконує завдання відповідно до Закону України "Про правовий режим надзвичайного стану";

33) здійснює інші повноваження у сфері цивільного захисту, визначені законом.

7. Права структурного підрозділу:

залучення до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань фахівців та спеціалістів (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства;

одержання в установленому законодавством порядку інформацію, документів і матеріалів від місцевих органів влади, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та їх посадових осіб;

скликання наради для сприяння здійсненню покладених на структурний підрозділ завдань;

користування інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

8. Підрозділ цивільного захисту взаємодіє з підрозділом територіального органу ДСНС України, іншими структурними підрозділами виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади, а також підприємствами, установами, організаціями та іншими суб'єктами забезпечення цивільного захисту.

ОПОВІЩЕННЯ ПРО ЗАГРОЗУ АБО ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ, ІНФОРМУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Процес *оповіщення* полягає у доведенні в стислий термін сигналів і повідомлень органів цивільного захисту про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій до місцевих органів влади, підприємств, установ, організацій та населення.

Територіальні автоматизовані системи централізованого оповіщення створюються і функціонують на регіональному рівні (в областях, місті Київ) для забезпечення прийому сигналів і повідомлень від загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення та оповіщення районних державних адміністрацій, виконавчих органів рад, суб'єктів господарювання та сил цивільного захисту, що включені в територіальну схему оповіщення, а також, у разі необхідності, населення, що проживає на території регіону.

Місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення створюються і функціонують на місцевому рівні (в об'єднаних територіальних громадах, районах, містах обласного значення) для забезпечення прийому сигналів і повідомлень від територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення та оповіщення рад, суб'єктів господарювання та населення.

Об'єктові системи оповіщення створюються і функціонують на потенційно небезпечних об'єктах, які за певних обставин можуть створити реальну загрозу виникнення аварії, зона можливого ураження від якої не виходить за їх територію, а також у місцях з масовим перебуванням людей для оповіщення керівництва і персоналу таких об'єктів та людей, що перебувають у таких місцях.

Рішення про оповіщення керівником ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, а також керівником об'єкту, на якому створена об'єктова система оповіщення, приймається на підставі:

- повідомлення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації, отриманого від суб'єкта, який є джерелом інформації, та фактичної обстановки, що склалася у зоні можливого ураження;
- пропозицій органів виконавчої влади та керівників суб'єктів господарювання, на території яких виникла (може виникнути) надзвичайна ситуація або небезпечна подія, а також з урахуванням відповідних Планів реагування на надзвичайні ситуації зазначених суб'єктів.

До суб'єктів, які здійснюють виконання функцій управління процесом оповіщення, відносяться:

- на місцевому рівні – чергові служби виконавчого органу ради об'єднаної територіальної громади;
- на об'єктовому рівні – диспетчерські служби об'єктів, які створюють спеціальні, локальні та об'єктові системи оповіщення.

Виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади, керівники підприємств, установ і організацій, власники місць масового перебування людей зобов'язані організувати та забезпечити встановлення на відповідній території, на підприємствах, в установах і організаціях, в місцях масового перебування людей гучномовних пристроїв та електронних інформаційних табло, під'єднаних до системи оповіщення об'єднаної територіальної громади, для передачі сигналів і повідомлень з питань цивільного захисту.

Інформування у сфері цивільного захисту передбачає доведення до населення оперативної та достовірної інформації про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації з визначенням меж її поширення і наслідків, а також про способи та методи захисту від них.

Органи управління цивільного захисту з питань інформування населення зобов'язані:

- надавати населенню через засоби масової інформації оперативні та достовірні відомості про надзвичайні ситуації, що прогножуються або виникли, їх класифікацію, межі поширення можливі наслідки та способи захисту від них;

- здійснювати контроль щодо систематичного та оперативного оприлюднення інформації про потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки, яка повинна містити дані про природу можливого ризику під час аварій, включаючи вплив на людей та навколишнє природне середовище та спосіб інформування населення у разі загрози або виникнення аварії та поведінку, якої слід дотримуватися;

- забезпечувати оприлюднення інформації про наслідки надзвичайної ситуації відповідно до законодавства про інформацію.

Для привернення уваги населення перед доведенням інформації про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації передається попереджувальний сигнал "УВАГА ВСІМ", зокрема: звучання електросирен, часті гудки, а також трансляція спеціального повідомлення мережами мовлення. Тривалість звучання повідомлень, що передаються технічними засобами мовлення, повинна бути не менше 5 хвилин та за необхідності повторюватися через 10-15 хвилин.

Алгоритм роботи з підготовки та прийняття рішення щодо проведення оповіщення населення

При виникненні надзвичайних ситуацій або небезпечних подій:

1). Вивчають отриману інформацію та, у разі необхідності, проводять збір даних про обстановку або уточнення фактичної ситуації з місця події.

2). Проводять оцінку обстановки, що склалася внаслідок небезпечної події або надзвичайної ситуації, зокрема:

а) встановлюють масштаб небезпечної події або надзвичайної ситуації та прогноз їх розвитку;

б) визначають зону ураження та динаміку її зміни;

в) з'ясовують наслідки від небезпечної події або надзвичайної ситуації;

г) визначають зону надзвичайної ситуації;

д) визначають вплив небезпечних факторів, що можуть створити загрозу для населення та системи життєзабезпечення;

е) встановлюють території, перелік і кількість населених пунктів, чисельність населення та об'єкти економіки, що потрапили або можуть потрапити у зону можливого ураження у разі подальшого розповсюдження небезпечних факторів під час розвитку небезпечної події або надзвичайної ситуації.

3). Формують висновки за кожним показником оцінки обстановки та проводять їх порівняння з критеріями визначення рівня надзвичайної ситуації.

4). Визначають рівень загрози для населення, об'єктів економіки та інфраструктури.

5). Визначають конкретні дії для населення у ситуації, що склалася.

6). Визначають з переліку, що заздалегідь було підготовлено, або складають новий текст повідомлення для оголошення його технічними засобами оповіщення.

7). Визначають райони та перелік населених пунктів, що підлягають оповіщенню.

8). Визначають способи та засоби, за яким передбачається доведення повідомлення до населення (проведення оповіщення).

9). Здійснюють постановку завдання суб'єкту забезпечення процесу оповіщення – відповідному черговому оперативно-чергової (чергової) служби з питань цивільного захисту на проведення оповіщення.

10). Здійснюють контроль проведення оповіщення та доведення повідомлення до населення, що оповіщається.

При погіршенні погодних умов (штормове попередження про виникнення стихійних гідрометеорологічних явищ):

1) Вивчають отриману інформацію та, у разі необхідності, проводять збір даних про обстановку або уточнення фактичної ситуації з місця події.

2) Проводять прогнозування ситуації, що може виникнути, та її оцінку, зокрема:

а) розповсюдження та динаміку зміни стихійного гідрометеорологічного явища;

б) масштабів та наслідків від стихійного гідрометеорологічного явища;

в) визначають вплив небезпечних факторів, що можуть створити загрозу для населення та системи життєзабезпечення;

г) визначають перелік та кількість населених пунктів та кількість населення, що може потрапити в зону можливого ураження.

3) Формують висновки за кожним показником оцінки обстановки.

4) Визначають, за результатами прогнозування:

а) рівень загрози для населення, об'єктів економіки та інфраструктури;

б) території, населені пункти та об'єкти, які можуть потрапити в зону можливого ураження.

5) Визначають конкретні дії для населення у ситуації, що склалася.

6) Визначають з переліку, який заздалегідь було підготовлено, або складають новий текст повідомлення для оголошення його технічними засобами оповіщення.

7) Визначають райони та перелік населених пунктів, що підлягають оповіщенню.

8) Визначають способи та засоби, за яким передбачається доведення повідомлення до населення (проведення оповіщення).

9) Здійснюють постановку завдання суб'єкту забезпечення процесу оповіщення – відповідному черговому оперативному-черговій (черговій) служби з питань цивільного захисту на проведення оповіщення.

10) Здійснюють контроль за проведенням оповіщення та доведенням повідомлення до населення.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕВАКУАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Евакуація – організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення. Рішення про проведення евакуації населення приймає виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади.

Організація евакуації та підготовка районів для розміщення евакуйованого населення і його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей покладаються на органи місцевого самоврядування та керівників суб'єктів господарювання.

Для планування, підготовки та проведення евакуації в об'єднаній територіальній громаді та на об'єктах господарювання утворюються тимчасові органи з евакуації, до яких належать:

- комісії з питань евакуації (населених пунктах і об'єктах);
- збірні пункти евакуації;
- проміжні пункти евакуації;
- приймальні пункти евакуації;
- оперативні групи (у невідкладних випадках);
- групи управління на маршрутах пішої евакуації населення;
- адміністрації пунктів посадки (висадки) населення на транспорт (з транспорту).

Персональний склад органів з евакуації визначається рішенням керівників органів місцевого самоврядування, а на об'єктах – наказами керівників підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і підпорядкування.

Час на розгортання і підготовку органів з евакуації усіх рівнів до роботи не повинен перевищувати 4 годин з моменту отримання розпорядження про проведення евакуації.

Комісії з питань евакуації відповідають за:

- розроблення і коригування планів евакуації населення, матеріальних і культурних цінностей на відповідному рівні;
- організацію і контроль розроблення планів евакуації населення, матеріальних і культурних цінностей у підвідомчих організаціях та на підвідомчих територіях;
- підготовку населення до здійснення заходів з евакуації;
- підготовку органів з евакуації до виконання завдань;
- здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації;
- організація всебічного забезпечення заходів з евакуації і контроль за їх проведенням;
- приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей та першочергове життєзабезпечення евакуйованого населення;

- облік і забезпечення зберігання матеріальних і культурних цінностей.

На все населення, яке підлягає евакуації, складаються евакуаційні списки. Незайняте населення включається у списки за місцем роботи одного з членів сім'ї.

Збірні пункти евакуації призначаються для збору і реєстрації евакуйованого населення, формування евакуаційних колон і ешелонів, відправлення їх до пунктів посадки на транспорт та вихідні пункти руху пішки і відправлення евакуйованого населення у безпечні райони.

Збірні пункти евакуації розміщуються поблизу залізничних станцій, морських і річкових портів, пристаней, поблизу маршрутів пішої евакуації, у місцях, що забезпечують умови для збору людей. Вони забезпечуються прямим зв'язком з комісією з питань евакуації, адміністрацією пункту посадки на транспорт, вихідним пунктом руху пішки комісії з питань евакуації, які розташовані у безпечних районах, а також транспортними органами.

Кількість збірних пунктів евакуації і їхня пропускна здатність визначається з урахуванням чисельності населення, яке евакуюється, кількості маршрутів евакуації, пунктів посадки на транспорт і інтенсивності відправлення з них автоколон, ешелонів, суден.

Евакуйовані громадяни повинні мати при собі документи, гроші, харчі, найнеобхідніші речі, медикаменти.

Дітям дошкільного віку вкладається в кишеню або прикріплюється до одягу записка, де зазначено їх прізвище, ім'я та по батькові, домашня адреса, а також прізвище, ім'я та по батькові батьків та контактні телефони.

Планування, підготовка і проведення евакуації здійснюється з питань:

- виділення транспортних комунікацій і транспортних засобів;
- виділення сил і засобів цивільного захисту для:

спільного регулювання руху на маршрутах евакуації, забезпечення охорони громадського порядку та зберігання матеріальних і культурних цінностей;

забезпечення радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного захисту населення, санітарно-протиепідемічних і лікувально-профілактичних заходів;

- забезпечення радіаційної, хімічної, біологічної, інженерної і протипожежної розвідки;

- узгодження переліку безпечних районів для розміщення населення, місць розміщення і зберігання матеріальних і культурних цінностей;

- можливості використання військових містечок та майна, що залишається військами, обладнання для розміщення і першочергового життєзабезпечення евакуйованого населення.

При проведенні евакуації варто дотримуватись вимог відповідних керівних документів ДСНС України.

Примірний зміст текстового повідомлення при проведенні тимчасової евакуації цивільного населення з небезпечного району (зони)

УВАГА!

Говорить _____.

Термінове повідомлення.

У зв'язку з погіршенням погодних умов і необхідності забезпечення безпеки у терміни з _____ по _____ проводиться евакуація населення з небезпечної району (зони) _____.

Маршрути безпечного виходу цивільного населення:

перший – _____ у район _____;

другий – _____ у район _____;

третій – _____ у район _____.

Слідуйте вказаним маршрутом.

Візьміть документи, гроші, питну воду, продукти харчування, найнеобхідніші речі та медикаменти.

Дітям дошкільного віку вкладіть у кишеню або пришійте до одягу записку, де зазначте їх прізвище, ім'я та по батькові, домашню адресу, а також прізвище, ім'я та по батькові батьків та контактні телефони.

Якщо є змога, надайте допомогу громадянам похилого віку, людям з фізичними вадами здоров'я.

При необхідності зверніться за допомогою до правоохоронців та медичних працівників.

УКРИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У ЗАХИСНИХ СПОРУДАХ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Укриття в захисних спорудах – найбільш надійний спосіб захисту від дії усіх вражаючих факторів. Цей спосіб передбачає застосування системи захисних споруд, які відповідають можливому характеру обстановки і вимогам захисту категорій населення.

До захисних споруд цивільного захисту належать сховища, протирадіаційні укриття, швидкоспоруджувані захисні споруди цивільного захисту.

Сховище – герметична споруда для захисту людей, у якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, у тому числі тих, що виникли внаслідок воєнних (бойових) дій чи терористичних актів.

Протирадіаційні укриття – це споруди, які забезпечують захист людей від дії іонізуючого випромінювання при радіоактивному забрудненні місцевості й при неперервному перебуванні в них розрахункової кількості людей протягом 1-2 діб.

Швидкоспоруджувані захисні споруди цивільного захисту встановлюються аналогічно до сховищ, що будуються в мирний час. Місткість сховищ визначається наявністю вільних місць для їх будівництва і приймається, як правило, від 50 до 300 осіб.

Споруди подвійного призначення - наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

Основу укриття людей в сільській місцевості становлять найпростіші укриття – підвальні приміщення житлових будинків, льохи за місцем проживання. Використання в якості укриття таких приміщень може забезпечити зменшення іонізуючого опромінення у 50-100 разів та забезпечити захист людей від вражаючих факторів звичайного стрілецького озброєння, мінометних, артилерійських обстрілів та бомбардування.

Захисні споруди повинні приводитись у готовність до прийому осіб, що укриваються, у терміни, які не перевищують 12 годин, а захисні споруди, розташовані у 30-кілометровій зоні від атомних станцій, повинні утримуватись у постійній готовності до прийому осіб, які укриваються.

Режим постійної готовності захисної споруди передбачає:

- справність несучих огорожувальних конструкцій і захисних пристроїв захисної споруди;
- надійну герметичність захисної споруди (сховища) і справний стан фільтровентиляційної системи, що забезпечують нормативну тривалість перебування осіб, що укриваються, у зоні ураження, у зоні пожежі, а також, при відповідному обладнанні, у зоні катастрофічного затоплення;
- справність санітарно-технічного та іншого обладнання і готовність його до роботи, наявність нормативних аварійних запасів води, паливних та

мастильних матеріалів, майна, необхідного для життєзабезпечення осіб, що укриваються;

- підготовленість персоналу з обслуговування захисних споруд;
- пожежну безпеку;
- належний санітарний стан приміщень.

Для підготовки захисної споруди до прийом людей необхідно виконати такі підготовчі роботи:

- відкрити опечатані приміщення, розконсервувати і задіяти все обладнання і прилади;
- відкрити всі входи для прийому осіб, що будуть укриватися;
- закрити (задріти) технологічні прорізи (вантажні люки, вентиляційні отвори тощо);
- закласти виступаючі над поверхнею землі прорізи в огорожувальних конструкціях протирадіаційних укриттів;
- провітрити і при необхідності здійснити дезінфекцію приміщень;
- винести з приміщень громіздке устаткування, матеріали і вироби, що перешкоджають розміщенню людей;
- розчистити підходи до захисних споруд, встановити написи-показники "ВХІД";
- встановити і підключити репродуктори (гучномовці) та телефони;
- встановити нари і лавки для розміщення людей, при цьому необхідно зберегти максимальну місткість захисної споруди;
- перевірити системи постачання повітря, водопостачання, каналізації і електропостачання, справність пристроїв для вимкнення;
- перевірити герметичність сховища;
- забезпечити необхідний запас медикаментів, продуктів харчування, заповнити баки питною водою;
- забезпечити захисну споруду відсутнім інструментом, приладами, матеріалами.

Рішення про укриття населення в захисних спорудах

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про укриття населення в захисних спорудах об'єднаної територіальної громади

На підставі пункту 3 статей 36 та 40 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Кодексу цивільного захисту України та з метою забезпечення захисту населення _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Рекомендувати:

1). Керівникам підприємств, установ та організацій забезпечити, в разі виникнення надзвичайних ситуацій, можливість укриття працівників, членів їх сімей та населення будинків, розташованих на прилеглих до підприємств територіях, в захисних спорудах цивільного захисту, які знаходяться на балансоутриманні цих підприємств;

2). Керівникам підприємств, установ та організацій, які не мають захисних споруд, визначити та підготувати найпростіші укриття (підвальні, цокольні та інші заглиблені приміщення), при необхідності, укласти угоди з іншими підприємствами для укриття працюючого персоналу;

3). Відділу комунального господарства та будівництва ради об'єднаної територіальної громади, комунальному підприємству “Житлосервіс”, головам Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, головам квартальних комітетів:

підготувати найпростіші укриття в житловому фонді для розміщення мешканців будинків;

призначити відповідальних осіб за підвальні приміщення в багатоквартирних будинках;

визначити маршрути руху в укриття;

визначити найближчі укриття для захисту мешканців будинків, в яких підвальні приміщення відсутні або не пристосовані для укриття населення;

провести інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення щодо порядку дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, воєнних (бойових) дій або терористичних актів.

2. Підрозділу з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади розпочати перевірки стану готовності до використання захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів.

3. Відділу з питань регіональної політики, підрозділу з питань цивільного захисту інформувати населення про адреси розташування захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів (підвальних, цокольних та інших заглиблених приміщень) об'єднаної територіальної громади.

4. Координацію роботи щодо виконання цього рішення покласти на підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади, контроль покласти на першого заступника голови об'єднаної територіальної громади.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

УТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ

У містах, селах, селищах, де відсутні державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини), за погодженням з ДСНС України створюють підрозділи місцевої пожежної охорони (рис. 5).

Першочерговим завданням підрозділів місцевої пожежної охорони є проведення рятування людей і гасіння пожеж на перших хвилинах початку розвитку пожежі до прибуття підрозділів державної пожежної охорони.

З метою розміщення працівників, пожежної техніки і обладнання, створення умов для цілодобового несення служби, обслуговування техніки будується або виділяється пожежне депо, підрозділ місцевої пожежної охорони забезпечується засобами телефонного і радіозв'язку, відповідним технічним обладнанням.

Працівники підрозділів місцевої пожежної охорони проходять підготовку в навчальних закладах ДСНС України.

Пожежні депо, як правило, повинні бути розраховані не менше, ніж на 2 виїзди і мати не менше, ніж 2 пожежних автомобілі, у тому числі 1 резервний.

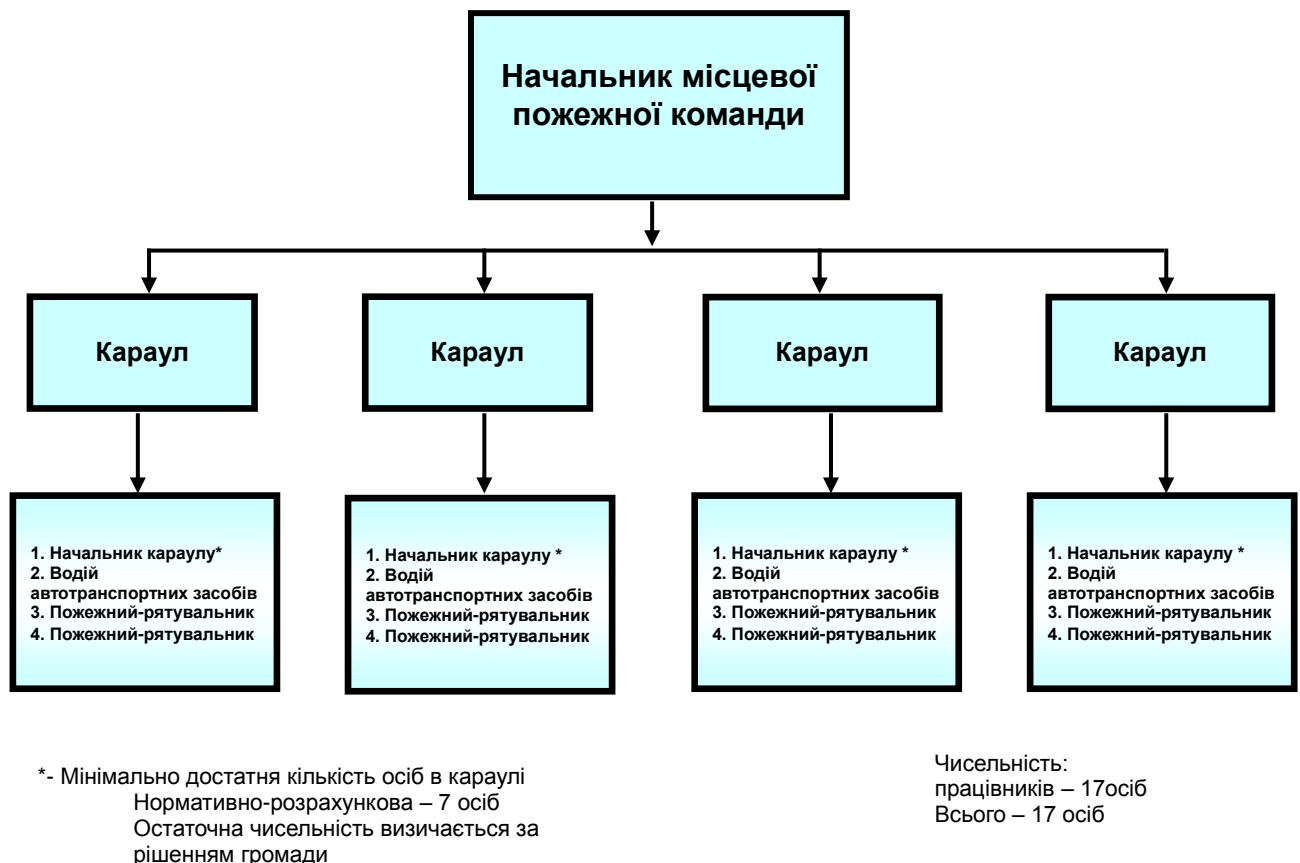

Рис. 5. Типова структура місцевої пожежно-рятувальної команди.

Керівник підрозділу місцевої пожежної охорони погоджує свою роботу з радою об'єднаної територіальної громади.

Організація служби чергових змін підрозділу місцевої пожежної охорони та організація робіт щодо гасіння пожеж здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів, якими керуються у державних пожежно-рятувальних підрозділах.

Працівники підрозділу місцевої пожежної охорони мають право:

під час гасіння пожеж на безперешкодний доступ до всіх житлових, виробничих та інших приміщень, будівель на території, а також на вжиття будь-яких заходів з метою рятування людей, запобігання поширенню вогню та ліквідації пожежі;

одержувати від посадових осіб підприємств, установ, організацій та власників відповідних об'єктів при виконанні робіт із гасіння пожеж та ліквідації аварій відомості про наявність у будівлях та приміщеннях людей, вибухових та пожежонебезпечних матеріалів, а також інші необхідні відомості;

за дорученням органів виконавчої влади об'єднання територіальної громади здійснювати у межах своєї компетенції контроль за дотриманням протипожежних вимог у населених пунктах та на об'єктах, розташованих на території обслуговування;

брати участь у розслідуванні пожеж та їх наслідків.

Працівники підрозділу місцевої пожежної охорони забезпечуються спеціальним (форменим) одягом, спорядженням та засобами індивідуального захисту за нормами, передбаченими для особового складу державних пожежно-рятувальних підрозділів.

До складу чергових змін підрозділу місцевої пожежної охорони можуть включатися члени команд добровільної пожежної охорони, які пройшли відповідну підготовку.

Фінансування і матеріально-технічне забезпечення підрозділу місцевої пожежної охорони здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів об'єднання територіальних громад, коштів суб'єктів господарювання, а також членських внесків, дотацій, прибутку від провадження господарської діяльності, прибутку від майна добровільної пожежної охорони, дивідендів, надходжень від страхових компаній, пожертвувань юридичних та фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

Працівники підрозділу місцевої пожежної охорони підлягають обов'язковому особистому страхуванню відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та мають право на інші види соціального захисту відповідно до законодавства.

Затвердження структури, чисельності та витрат місцевої пожежної охорони

Варіант

_____ міська (селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про затвердження структури, чисельності та витрат місцевої пожежної команди _____ об'єднаної територіальної громади на _____ рік

Керуючись статтею 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, враховуючи висновок постійної комісії ради об'єднаної територіальної громади з питань економіки, фінансів та житлово-комунального господарства _____ міська (селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити структуру, чисельність та витрати місцевої пожежної команди № 1 _____ об'єднаної територіальної громади (додаток 1).

2. Затвердити тарифні розряди для працівників місцевої пожежної команди № 1 _____ об'єднаної територіальної громади (додаток 2).

3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань економіки, фінансів та житлово-комунального господарства.

Голова _____
міської (селищної, сільської) ради _____

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого комітету
ради об'єднаної територіальної
громади

№ _____

ШТАТНИЙ РОЗПИС

на 201__ рік місцевої пожежної команди №1 _____
об'єднаної територіальної громади

№ з/п	Назва підрозділу та посад	Тарифні розряди	Кількість штатних одиниць	Тарифний коефіцієнт (III етап)	Посадовий оклад (грн.)	Фонд заробітної плати на місяць (грн.)
1.	Начальник	10	1	1,82	2026,00	2026,00
2	Пожежний	4	5	1,27	1414,00	7070,00
3.	Водій	4	4	1,27	1414,00	5656,00
	Усього за посадовими окладами		10			14752,00

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням виконавчого комітету
ради об'єднаної територіальної
громади

№ _____

ТАРИФНІ РОЗРЯДИ

місцевої пожежної команди №1 _____ об'єднаної територіальної громади

№ з/п	Посада	Зміст
1.	Начальник	10 тарифний розряд у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 17.11.2001 № 1539 "Про впорядкування умов оплати праці працівникам бюджетних установ, закладів та організацій МНС України" (додаток 2) та згідно схеми тарифних розрядів з оплати праці працівників (наскрізних) професій структурних підрозділів, закладів, установ Державної спеціальної служби транспорту та показників для віднесення структурних підрозділів до груп за оплатою праці керівників. Таблиця №1 – тарифний розряд -10, таблиця № 2 по якій відноситься до 3 групи оплати праці

2.	Водій	4 тарифний розряд згідно Кабінету Міністрів України від 17.11.2001 № 1539 “Про впорядкування умов оплати праці працівникам бюджетних установ, закладів та організацій МНС України” (додаток 8 до пункту 2.1.)
3.	Пожежник	4 тарифний розряд згідно постанови Кабінету Міністрів України від 17.11.2001 № 1539 “Про впорядкування умов оплати праці працівникам бюджетних установ, закладів та організацій МНС України” (додаток 8 до пункту 1.2.1.)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони створюються:

за рішенням територіальної громади – з числа жителів відповідного населеного пункту;

за рішенням керівника суб'єкта господарювання – з числа його працівників.

Основними завданнями пожежно-рятувальних підрозділів добровільної пожежної охорони є забезпечення пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та нещасних випадків на них, гасіння пожеж, рятування людей, а також надання допомоги у ліквідації наслідків інших надзвичайних ситуацій.

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони утворюються як:

пожежна дружина – підрозділ, забезпечений пожежними мотопомпами та/або первинними засобами для гасіння пожеж;

пожежна команда – підрозділ, забезпечений пожежними автомобілями або іншою необхідною технікою для гасіння пожеж.

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони відповідно до покладених на них завдань:

проводять заходи із запобігання виникненню пожеж;

здійснюють гасіння пожеж, проводять евакуацію людей та матеріальних цінностей, заходи для мінімізації або ліквідації наслідків пожеж, зокрема разом з підрозділами державної, відомчої та місцевої пожежної охорони;

проводять заходи для постійного підтримання своєї готовності;

інформують територіальний орган ДСНС України про факти виникнення пожеж і порушення вимог пожежної безпеки;

вживають заходів для широкого інформування громадськості про причини виникнення пожеж та їх небезпеку, порядок дій у разі виникнення пожежі;

проводять серед працівників підприємств, установ, організацій та громадян роботу з дотримання правил пожежної безпеки, підбір осіб, які бажають стати членами добровільної пожежної охорони;

вносять органам місцевого самоврядування, що їх утворили, пропозиції щодо забезпечення пожежної безпеки;

беруть участь у проведенні оглядів-конкурсів протипожежного стану; разом з територіальними органами ДСНС України, органами освіти, молодіжними організаціями заходів з утворення та організації роботи дружин юних пожежників; разом з територіальними органами ДСНС України перевіряють протипожежний стан об'єктів;

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони мають право:

на отримання від місцевих органів влади, суб'єктів господарювання та аварійно-рятувальних служб, що працюють у зоні надзвичайної ситуації, інформації, необхідної для проведення допоміжних робіт із запобігання виникненню та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

на безперешкодний доступ на об'єкти суб'єктів господарювання і їх територію для проведення допоміжних робіт із запобігання виникненню та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

вимагати додержання заходів безпеки від усіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації.

Чисельність та склад пожежно-рятувальних підрозділів добровільної пожежної охорони визначається органом місцевого самоврядування з урахуванням пожежної небезпеки та природно-техногенних загроз для життєдіяльності населення на території спроможних територіальних громад.

Фінансування і матеріально-технічне забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів добровільної пожежної охорони здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів та коштів суб'єктів господарювання, а також членських внесків, дотацій, прибутку від провадження господарської діяльності, прибутку від майна добровільної пожежної охорони, дивідендів, надходжень від страхових компаній, пожертвувань юридичних та фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

З метою забезпечення діяльності пожежно-рятувальних підрозділів добровільної пожежної охорони органи місцевого самоврядування і суб'єкти господарювання надають у тимчасове користування будинки, споруди, приміщення, засоби зв'язку, засоби цивільного захисту на період виконання ними завдань за призначенням.

Членом добровільної пожежної охорони на добровільних засадах може бути особа, яка досягла 21-річного віку і здатна за своїми здібностями та станом здоров'я виконувати покладені на неї обов'язки, проживає на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Члени добровільної пожежної охорони підлягають обов'язковому особистому страхуванню відповідно до Закону України "Про страхування".

Примірний перелік службової документації

1. Карта зони виїзду з розташуванням пожежних водоймищ, гідрантів, водонапірних башт.
2. Витяг з плану залучення сил та засобів цивільного захисту на гасіння пожеж.
4. Довідник телефонів об'єктів, розташованих у зоні обслуговування, сусідніх підрозділів, підрозділів державної пожежної охорони, а також позивні радіостанцій.
5. Журнал обліку пожеж.
6. Журнал обліку об'єктів, розташованих у зоні обслуговування підрозділу і графіки їх перевірки.
7. Журнал обліку технічного обслуговування пожежних автомобілів, випробування пожежно-технічного обладнання, інструктажу з техніки безпеки.
8. Розпорядок дня чергової зміни.
9. Плани-графіки проведення навчання населення Правилам пожежної безпеки і матеріали щодо цієї роботи.
10. Копії оперативних планів і карток пожежогасіння на особливо важливі, пожежонебезпечні об'єкти та об'єкти з наявністю сильнодіючих отруйних речовин.

Примірний порядок дій підрозділів добровільної пожежної охорони

Негайно поінформувати про пожежу чергову службу виконавчого органу ради об'єднаної територіальної громади. При цьому необхідно назвати точну адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище.

Повідомити оперативно-чергову (чергову, диспетчерську) службу територіального органу ДСНС України та відповідно до плану залучення сил і засобів на гасіння пожежі або ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснити залучення державних пожежно-рятувальних підрозділів.

Керівник пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони особисто очолює керівництво гасінням пожежі до прибуття підрозділів пожежно-рятувальної служби;

На місці виклику вжити всіх можливих заходів щодо рятування людей, гасіння пожежі евакуації матеріальних цінностей з використанням наявних сил та засобів цивільного захисту;

Викликати за потреби медичну та інші спеціалізовані служби цивільного захисту;

Організувати зустріч підрозділів пожежно-рятувальної служби, залучивши для цього особу, яка знає розташування під'їзних шляхів і джерел протипожежного водопостачання;

Забезпечити захист людей, які беруть участь у гасінні пожежі, від можливих обвалів будівельних конструкцій, уражень електричним струмом, отруєння, опіків;

Організувати за потреби відключення електроенергії, зупинення апаратів, пристроїв, систем вентиляції та здійснити інші заходи, спрямовані на запобігання поширенню вогню;

Доповісти після прибуття на місце пожежі керівнику підрозділу пожежно-рятувальної служби відомості про кількість, стан і місце перебування людей, проведення рятувальних дій та заходи, що вживаються для ліквідації пожежі.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯМ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Фінансове забезпечення витрат, пов'язаних із виконанням органами місцевого самоврядування повноважень у сфері цивільного захисту, здійснюється за рахунок коштів місцевого та державного бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел.

Для фінансування спільних проектів територіальних громад (зокрема у сфері цивільного захисту) державою можуть передаватись органам місцевого самоврядування кошти у вигляді дотацій та субвенцій.

Так, відповідно до статті 24-1 Бюджетного кодексу України, формується державний фонд регіонального розвитку, обсяг коштів якого затверджується законом про Державний бюджет України на рік.

Інформація щодо нормативно-правового забезпечення державного фонду регіонального розвитку розміщено на сайті Мінрегіону (режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/derzhavna-rehional-na-polityka/derzhavniy-fond-regionalnogo-rozvitku>).

Інформація щодо розробки та реалізації інвестиційних проектів регіонального розвитку у сфері цивільного захисту (на прикладі створення формувань місцевої пожежної охорони в Хмельницькій області) розміщена на сайті ДСНС України (режим доступу: <http://www.dsns.gov.ua/ua/Methodichni-materiali.html>).

Також, відповідно до частини другої статті 97 та частини шостої статті 108 Бюджетного кодексу Законом України “Про Державний бюджет на 2016 рік” передбачено надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури створених об'єднаних територіальних громад. Порядок та умови надання зазначеної субвенції, її розподіл затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 року № 200 “Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад”. Цей порядок передбачає, що субвенція, зокрема, може спрямовуватися на нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури, що належать до комунальної форми власності (враховуючи виготовлення проектної та містобудівної документації), а саме:

створення систем оповіщення населення;

закупівлю пожежної і спеціальної рятувальної техніки та пожежно-рятувального оснащення;

будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт інших об'єктів, які є важливими для посилення економічної спроможності та забезпечення територіальної згуртованості громади, належного рівня безпеки громадян.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2012. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> – Заголовок з екрану.

2. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР “Про місцеве самоврядування в Україні” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 1997. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> – Заголовок з екрану.

3. Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII “Про співробітництво територіальних громад” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2014. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> – Заголовок з екрану.

4. Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII “Про добровільне об’єднання територіальних громад” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2015. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> – Заголовок з екрану.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 “Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2004. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 “Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2013. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787 “Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2013. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 “Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2013. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 № 616 “Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2013. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2013-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 “Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов’язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2013. Режим

доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2013-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 “Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2014. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 18 “Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2015. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 № 101 “Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2015. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 214 “Про затвердження методики формування спроможних територіальних громад” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2015. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 409 “Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2015. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-%D0%BF> – Заголовок з екрану.

16. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. “Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні” // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – 2014. Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> – Заголовок з екрану.

ВІД АВТОРІВ

Практичний poradnik z realizacii osnovnih zakoniv civilnogo zakonohoru v umovah reformuvannia miscevoho samovriaduvannia ta teritorialnoji organizacii vladi v Ukraini rozroblenij z urahuvanniam vimog chinnoho na tepersnij čas zakonodavstva.

Zaznachenij Prakticnij poradnik vidobrajae bachenja avtorskojo kolektiviu szodo realizacii osnovnih zakoniv civilnogo zakonohoru na miscevomu rivni v umovah provedennia decentralizacii vladi.

Z metoju vdoskonalennia zmistu danogo Prakticnojo poradnika prosimo na davati propozicii, szo zasnovani na dosvidi dijalnosti ob'jednanih teritorialnih громад z pitan' civi lnogo zakonohoru na adresu Institutu derzavnogo upravlinnia u sferi civilnogo zakonohoru: 04074, m. Kiev, vul. Vishgorodska, 21, e-mail: iduszcz.kyiv@mns.gov.ua, abo za telefonami: (044) 430-93-93, (044) 428-22-26.

Для нотаток

Для нотаток

